

सार्वलौकिक (की. f.). 3 प्रकाश, अगूढ, अच्छन्न, अविधिक, सर्वप्रकाश, राज in comp.; 'p. road' राजमार्गः; 'p. sale' प्रकाशविक्रयः; 'p. house' झुंडा, पानं, झुंडापानं, सुरालयः, सुरापणः; See under Liquor; 'p.-minded', 'p.-spirited' उपकारशील, जनहितवृद्धि, सर्वजनहितपरायण, लोकहित, जनहितैषिन. -an, s. शौडिकः, सुरापणिकः 2 कर-शुल्क-माहिन m. -ity, s. प्रकाशता, प्रकाश्यं, प्रख्याति f., पासिद्धि f., विश्रुति f., जन-लोक-प्रसिद्धिः, स्पष्टता; 'give p.' Publish, q. v. -ly, adv. प्रकाशं-शतः, प्रसिद्धं, प्रकटं, सर्वप्रकाशं-संमुखं-समक्षं; अगूढं, अच्छन्नं, सुव्यक्तं, स्पष्टं. -Publish, v. t. प्रकाशय् c., प्र 10, ख्या c. (ख्यापयति), प्र-वि-शुष् 10, ज्ञा c. (ज्ञापयति), प्र-चर c., शु-च c., प्रकाशीकृ 8 U, प्रकटीकृ, आनिष्कृ, प्रकटयति, (:D.), प्रकटी-पासिद्धी-कृ; (books &c.) प्रकाशय् c. -er, s. प्रकाशकः, प्रकाशयितु m., ख्यापकः. -Publication, s. प्रकाशनं, घोषणं, ख्यापनं. 2 प्रकाशितपुस्तकं-ग्रंथः. Pucker, v. t. संकुच 1 P, आकुच c., संह 1 P, पुटीकृ 8 U. -s., -ing, s. संकोचः, पुटः, वलि-ली f. -ed, a. संकुचित, पुटीकृत. 2 Wrinkled, q. v. Puddle, s. पंकिलजलं, पंकशुल्मः, पंकजलाशयः; -v. t. आविली-कलुषी-कृ 8 U; See Spoil. Pudency, s. See Modesty. Pudendum, Pudenda, s. योनि f., भगं, उपस्थः. Puerile, a. बालिशं, बालोचितं, बालेयं, बाल-शिष्ट-योग्य. -ity, s. बालियं, बालधर्मः. Puerperal a. प्रसव-प्रसूति in comp. -Puerperous, a. बालप्रसविनी. Puff, v. t. ध्मा 1 P, आ-उप-°, उत्-श्वि c., (lit. & fig.); वातेन पूर 10, उद्-हच 2 P, स्फाय् c. (स्फावयति). -v. i. श्वस् 2 P, कुचश्वेण श्वस्, उद्-ध्मा. 2 वा 2 P. 3 फुत्कृ 8 U, मारुतं निःसृ c. 4 श्वि-उद्-ध्मा-pass., स्फीत-आध्मात-उच्छ्वन- a. भू 1 P; 'do not p. up, when praised' स्तूयमाना नोत्सि-च्यते (Ka. 329). -s. श्वासः, मुखमारुतः. 2 फूत्कारः, फूत्कृतं. 3 वात्या, वातवेगः; See Gust. 4 अतिप्रशंसा. -ed, a. आध्मात, उच्छ्वन, स्फीत, उद्भूत, मारुतपूर्ण, श्वास-पूरित; 'p. up with pride' द्वाध्मात, उत्सिक्त, मदोद्भूत, उद्भूत. -ing, s. उत्सेकः; See Pride. Pug-faced, a. वानरवदन, कापिसुख. Pug-nose, s. See under Flat. Pugilist, s. मुष्टियोधः, मल्लः. -Pugilism, s. मुष्टि-मल्ल-युद्धं, मुष्टीमुष्टि युद्धं.

24

Institute of Indology & Tamil Studies Cologne University Germany 9/1/2007

Pugnacious, a. कलह-युद्ध-प्रिय, रणोत्सुकः, युयुत्सु, रण-युद्ध-कलह-काम. -Pugnacity, s. युयुत्सा, कलहेच्छा, कलह-युद्ध-कामः. Puisne, a. अवर, अवरपदस्थ. Puissant, a. शूर, विक्रांत, वीर्यवत्, प्रबल. -Puissance, s. शौर्यं, वि-परा-क्रमः, वीर्यं; See Bravery. Puke, v. i. वम् 1 P, छर्द् 10. -s. (वातिकृत) औषधं. Pulchritude, s. See Beauty. Pule, v. i. बालकवत् इ 2 P or कूळ 1 P. Pull, s. कर्षणं, आकर्षः; ग्रहणं, धरणं. -v. t. कृष 1 P, आ-स-°. 2 ग्रह 9 U, आ-दा 3 A, धृ 1 P, 10. -down, नि-पत् c., अधः पत् c., अवकृषः; (in strength) अव-सद् c., अप-चि 5 U, शि 5 P, अपकृष. -off, अप-नी 1 P, अप-उत्-कृष, अवतृ c., उन्सृ 6 P, अपह 1 P; निष्कृष, निर्ह. -out, उद्, निष्कृष, वि-उत्-पद् 10, उत्सृ 1 P, निर्ह; (hair) उत्, लुच 1 P. -towards, आ-समा-कृष. -up, उन्मूळ 10, उद्, उच्छिद् 7 P, उत्पद्; See Eradicate. -wing, s. आकर्षणं, ग्रहणं, &c.; 'p. by the hair' केशग्रहः-हणं; 'mutual p. of the hair' केशाकेशि युद्ध. Pullet, s. कुक्कुटशावः. Pulmonary, a तिलक-कुक्कुट in comp. Pulp, s. मज्जा, सारः, वसा. 2 गर्भः, बीजं. -ous, -y, a. मज्जाबहुल, मज्जायुणक, मांसल, मज्जापम, कोमल. Pulpit, s. पीठं, आसनं. Pulse, s. नाडि-ही f.; (beating) नाडीस्फुरणं-स्पर्दनं; 'feel the p.' नाडीं दृश 1 P or स्पृश 6 P. or परीक्ष 1 A, 'the p. is quick' लघुगतिः नाडी; 'the p. is low on account of phlegm' कफान्मदगतिज्ञेया (नाडी). 2 चैवलः, शमी-शिबी-धान्यं; शमीजः. -Pulsate, v. i. स्पृह 1 A, स्फुर 6 P; See Throb. -ion, s. गति f., स्फुरणं, आघातः, स्पर्दनं; 'p. of the heart' हृदयोद्धर्षः. Pulverize, v. t. चूर्ण 10, शुद् 7 P, पिष 7 P. -Pulverulent, a. चूर्ण-क्षोद्-मच (की. f.). Pummel, s. वंका. Pump, s. उत्तोलनयंत्रं, जलोत्क्षेपणं. -v. t. (जलादि) उत्सृ 10, उत्क्षिप् 6 P. 2 (Out) निष्कृष 1 P, रिच 7 P, or c., रिक्तीकृ 8 U. Pumpkin, s. कूटमांडः-डकः, कर्काचः. Pun, s. श्लेषः. -v. t. श्लेषं प्रसृज 7 A, 10-